

*Verzender*  
Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower  
Kruidtuinlaan 50 bus 1, 1000 Brussel

---

**Hoge Raad voor Vrijwilligers**

Aan Mevrouw Sonja Becq, Mevrouw Nahima Lanjri  
en de Heer Stefaan Vercamer

Leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

Uw brief van :  
Uw kenmerk :  
Ons kenmerk :  
Datum : Maart 2015  
Bijlage(n) :

**Betreft :** Het advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) met betrekking tot het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers, wat de vrijstelling van de kostenvergoeding betreft.

Geachte Volksvertegenwoordigers,

We hebben uw vraag tot advies met betrekking tot het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers, wat de vrijstelling van de kostenvergoeding betreft, goed ontvangen. De Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) heeft deze tekst aan zijn leden voorgelegd op zijn algemene vergadering van 20 januari 2015.

Het voorliggende voorstel voorziet een hogere kostenvergoeding op jaarbasis voor vrijwilligers die actief zijn in het zorgend vrijwilligerswerk (2500 EUR, niet geïndexeerd), geeft in artikel 3 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers, (hierna vrijwilligerswet genoemd) een definitie van het begrip "zorgend vrijwilligerswerk" en wijzigt de artikelen 10 en 12 van de vrijwilligerswet (met verwijzingen naar de personenbelasting).

Door deze aanpassingen zouden een aantal vrijwilligers, die nu niet meer actief kunnen zijn in de zorgsector omdat ze anders de forfaitaire jaarvergoeding zouden overschrijden, hun zelfde vrijwilligerswerk kunnen verderzetten.

Tijdens de voorbije algemene vergadering van 20 januari 2015 bleek er bij onze leden weinig enthousiasme te bestaan voor het wetsvoorstel.

De voornaamste knelpunten zijn:

- de beperking van de verhoging tot één specifieke sector, alhoewel ook andere sectoren vragende partij zijn (bijvoorbeeld de sportsector of de cultuursector). Gaat het hier nog om vrijwilligerswerk, of eerder om een andere vorm van vrijwillige inzet die misschien beter door een ander statuut wordt geregeld? Gaat het hier niet eerder om activiteiten die door professionelen zouden moeten worden uitgevoerd? Wij vrezen dat een verhoging van de forfaitaire vergoedingen de professionele hulp onder druk zou kunnen zetten.
- de vrijwilligerswet biedt voldoende ruimte om de kosten voor dit soort vrijwilligerswerk te vergoeden. In principe is het vrijwilligerswerk trouwens onbezoldigd. Artikel 10 van de vrijwilligerswet voorziet de mogelijkheid van twee systemen van onkostenvergoeding. De eerste optie is de keuze voor de forfaitaire onkostenvergoeding (de geïndexeerde bedragen in 2015 zijn 32,71 EUR per dag en 1308,38 EUR per jaar) met een beperkte combinatie van terugbetaling van de vervoerskosten voor maximaal 2000 km. De vrijwilliger kan ook opteren voor de reële onkostenvergoeding waarbij het totaal van de door de vrijwilliger van de organisatie ontvangen vergoedingen meer kan bedragen dan de hierboven vermelde forfaitaire bedragen. Deze bedragen worden als onkostenvergoeding beschouwd, waarop geen sociale zekerheidsbijdragen moeten betaald worden, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kan aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Men moet wel een keuze maken tussen deze twee systemen.

De vrijwilligers in de zorgsector kunnen wel degelijk hun activiteiten verder zetten, maar dan zonder een forfaitaire vergoeding.

- er zijn ook een aantal technische en legistische vragen. Zo kan de voorgestelde aanvulling in artikel 10 van de vrijwilligerswet voor verwarring zorgen: de vermelding dat het hier om vergoedingen gaat die worden geacht een terugbetaling te zijn van de werkelijke kosten voor de personenbelasting, laat uitschijnen dat het hier eerder om een soort vergoeding gaat dan om een terugbetaling van de kosten. De verwijzing naar een uurtarief in dit wetsvoorstel is voor sommige leden bovendien een indirecte verwijzing naar een uurloon, wat eerder thuishoort in arbeidsovereenkomsten.
- er bestaat ook de mogelijkheid om een uitzondering te vragen op basis van artikel 12 van de vrijwilligerswet. In zijn advies van 2 oktober 2009 (onder meer ook over de oppasdiensten) werd daar uitdrukkelijk naar verwezen. Dit bewuste artikel is de voorbije 10 jaar echter nooit toegepast, omdat het politiek vrij gevoelig ligt om voor bepaalde sectoren wel en voor andere sectoren geen verhoging toe te staan.
- de definitie van "zorgend vrijwilligerswerk" in de voorliggende tekst is zeer algemeen. Het wetsvoorstel richt zich in de eerste plaats naar de opvangdiensten, maar door de vage definitie zouden ook heel wat andere vrijwilligersactiviteiten hieronder vallen. Voor veruit de meeste organisaties is het financieel en logistiek niet mogelijk om hiervoor vergoedingen te voorzien.

Conclusie: een eventuele verhoging van de forfaitaire onkostenvergoedingen voor de vrijwilligers moet volgens de HRV worden bekeken in het kader van een evaluatie van de vrijwilligerswet naar aanleiding van zijn 10-jarig bestaan. Daar kan worden nagegaan of het al dan niet wenselijk is om de huidige bedragen op te trekken voor alle vrijwilligers of een verhoging te beperken tot bepaalde sectoren. De HRV kan zich op dit ogenblik met het wetsvoorstel moeilijk verzoenen en geeft dus een negatief advies.

Mocht U verdere informatie wensen, dan staan wij steeds tot uw beschikking voor bijkomende inlichtingen of verduidelijkingen.

Met de meeste hoogachting.

De Voorzitster van de HRV,

Eva HAMBACH

De Secretaris,

C. DEKEYSER